

Cuprins

Capitolul I. Teoria generală a obligațiilor. Particularități ale obligațiilor născute în exploatarea unei întreprinderi	1
§ 1. Conceptul de „obligație născută în exercițiul activității unei întreprinderi”	1
1.1. Precizări preliminare	1
1.2. Semnificația termenului „obligație”	1
1.3. Semnificația sintagmei „exploatarea unei întreprinderi”	4
1.4. Semnificația noțiunii de „obligație născută în exploatarea unei întreprinderi”	6
1.5. Importanța stabilirii caracterului de obligație născută în exploatarea unei întreprinderi	6
§ 2. Particularități ale obligațiilor născute în exploatarea unei întreprinderi reglementate de Codul civil	7
2.1. Particularități ale obligațiilor născute în exploatarea unei întreprinderi în materia încheierii contractelor	7
2.2. Particularități ale obligațiilor născute în exploatarea unei întreprinderi în materia efectelor contractelor	8
2.3. Particularități ale obligațiilor născute în exploatarea unei întreprinderi în materia solidarității pasive	10
2.4. Particularități ale obligațiilor născute în exploatarea unei întreprinderi în materia executării obligațiilor	11
§ 3. Particularități ale obligațiilor născute în exploatarea unei întreprinderi reglementate de O.G. nr. 13/2011 și Legea nr. 72/2013. Regimul juridic al dobânzii legale și al dobânzii convenționale	12
3.1. Precizări preliminare	12
3.2. Particularități cu privire la dobânda legală penalizatoare	13
3.2.1. Obligațiile care nu decurg din exploatarea unei întreprinderi cu scop lucrativ	14
3.2.2. Obligațiile dintre profesioniști	16
3.2.3. Obligațiile născute din exploatarea unei întreprinderi cu scop lucrativ, în afara celor dintre profesioniști	19

3.3. Particularități cu privire la dobânda convențională penalizatoare _____	20
3.3.1. Obligații care nu decurg din exploatarea unei întreprinderi cu scop lucrativ _____	20
3.3.2. Obligații care decurg din exploatarea unei întreprinderi cu scop lucrativ _____	21
3.4. Particularități cu privire la dobânda legală remuneratorie _____	21
3.4.1. Obligații care nu decurg din exploatarea unei întreprinderi cu scop lucrativ _____	21
3.4.2. Obligații care decurg din exploatarea unei întreprinderi cu scop lucrativ _____	22
3.5. Particularități cu privire la dobânda remuneratorie convențională _____	22
3.5.1. Obligații care nu decurg din exploatarea unei întreprinderi cu scop lucrativ _____	23
3.5.2. Obligații care decurg din exploatarea unei întreprinderi cu scop lucrativ _____	23
§ 4. Particularități ale obligațiilor născute în exploatarea unei întreprinderi reglementate de Legea nr. 193/2000 și Legea nr. 72/2013. Regimul juridic al clauzelor abuzive _____	23
4.1. Interdicția de a insera clauze abuzive, reglementată de Legea nr. 193/2000 _____	24
4.1.1. Domeniul de aplicare al Legii nr. 193/2000 _____	24
4.1.2. Conceptul de „clauză abuzivă” în reglementarea Legii nr. 193/2000 _____	28
4.1.3. Sancțiunile incidente în cazul includerii de clauze abuzive în reglementarea Legii nr. 193/2000 _____	31
4.1.4. Aspecte procedurale cu privire la aplicarea sancțiunilor care decurg din inserarea de clauze abuzive în contracte, în reglementarea Legii nr. 193/2000 _____	34
4.2. Interdicția de a insera clauze abuzive reglementată de Legea nr. 72/2013 _____	36
4.2.1. Domeniul de aplicare al Legii nr. 72/2013 _____	36
4.2.2. Conceptul de „clauză abuzivă” în reglementarea Legii nr. 72/2013 _____	38
4.2.3. Sancțiunile incidente în cazul includerii de clauze abuzive în reglementarea Legii nr. 72/2013 _____	40

4.2.4. Aspecte procedurale cu privire la aplicarea sanctiunilor care decurg din inserarea de clauze abuzive în contracte, în reglementarea Legii nr. 72/2013 _____	40
§ 5. Particularități ale obligațiilor născute în exploatarea unei întreprinderi reglementate de Codul de procedură civilă _____	41
JURISPRUDENȚA INSTANȚELOR NAȚIONALE _____	44
Capitolul al II-lea. Contracte tradițional civile încheiate în exploatarea unei întreprinderi.	
Particularități reglementate prin Codul civil _____	58
§ 1. Precizări preliminare _____	58
§ 2. Contractul de vânzare _____	59
§ 3. Contractul de schimb _____	61
§ 4. Contractul de locațiune _____	61
§ 5. Contractul de antrepriză _____	62
§ 6. Contractul de societate _____	63
§ 7. Contractul de mandat _____	64
§ 8. Contractul de depozit _____	65
§ 9. Contractul de împrumut _____	66
§ 10. Contractul de rentă viageră _____	67
§ 11. Contractul de întreținere _____	68
§ 12. Contractul de joc și de pariu _____	68
§ 13. Contractul de tranzacție _____	69
Capitolul al III-lea. Contractul de furnizare în reglementarea Codului civil _____	70
§ 1. Sediul materiei _____	70
§ 2. Aspecte de drept tranzitoriu referitoare la contractul de furnizare _____	71
§ 3. Calificarea unui contract drept contract de furnizare _____	72
3.1. Definiția contractului de furnizare _____	72
3.2. Obiectul contractului de furnizare _____	72
§ 4. Părțile contractului de furnizare _____	75
§ 5. Încheierea contractului de furnizare _____	77
5.1. Condițiile de validitate în materia contractului de furnizare _____	77
5.2. Condițiile referitoare la proba contractului de furnizare _____	79
5.3. Condițiile referitoare la opozabilitatea față de terți _____	79

§ 6. Caracterile juridice ale contractului de furnizare _____	79
§ 7. Efectele contractului de furnizare _____	81
§ 8. Răspunderea fundamentată pe nerespectarea contractului de furnizare _____	83
§ 9. Încetarea contractului de furnizare _____	83
§ 10. Subcontractarea furnizării (subfurnizarea) _____	84
10.1. Definiția subfurnizării _____	84
10.2. Temeiul juridic al subfurnizării _____	84
JURISPRUDENȚA INSTANȚELOR NAȚIONALE _____	88

Capitolul al IV-lea. Contractul de report în reglementarea

Codului civil _____ 96

§ 1. Sediul materiei _____	96
§ 2. Aspecte de drept tranzitoriu referitoare la contractul de report _____	101
§ 3. Calificarea unui contract drept contract de report _____	105
3.1. Definiția contractului de report _____	105
3.2. Obiectul contractului de report _____	105
§ 4. Părțile contractului de report _____	109
§ 5. Încheierea contractului de report _____	110
5.1. Condițiile de validitate în materia contractului de report _____	110
5.2. Condițiile referitoare la proba contractului de report _____	112
5.3. Condițiile referitoare la opozabilitatea față de terți a contractului de report _____	112
§ 6. Caracterile juridice ale contractului de report _____	113
§ 7. Efectele contractului de report _____	114
§ 8. Răspunderea fundamentată pe nerespectarea contractului de report _____	121
§ 9. Încetarea contractului de report _____	121

Capitolul al V-lea. Contractul de comision în

reglementarea Codului civil _____ 123

§ 1. Sediul materiei _____	123
§ 2. Aspecte de drept tranzitoriu referitoare la contractul de comision _____	124
§ 3. Calificarea unui contract drept contract de comision _____	124
3.1. Definiția contractului de comision _____	124
3.2. Obiectul contractului de comision _____	125

§ 4. Părțile contractului de comision _____	127
§ 5. Încheierea contractului de comision _____	128
5.1. Condițiile de validitate în materia contractului de comision _____	128
5.2. Condițiile referitoare la proba contractului de comision _____	131
5.3. Condițiile referitoare la opozabilitatea față de terți a contractului de comision _____	131
§ 6. Caracterele juridice ale contractului de comision _____	132
§ 7. Efectele contractului de comision _____	133
§ 8. Răspunderea fundamentată pe nerespectarea contractului de comision _____	141
§ 9. Încetarea contractului de comision _____	142
JURISPRUDENȚA INSTANȚELOR NAȚIONALE _____	143

Capitolul al VI-lea. Contractul de consignație

în reglementarea Codului civil _____	152
§ 1. Sediul materiei _____	152
§ 2. Aspecte de drept tranzitoriu referitoare la contractul de consignație _____	153
§ 3. Calificarea unui contract drept contract de consignație _____	153
3.1. Definiția contractului de consignație _____	153
3.2. Obiectul contractului de consignație _____	153
§ 4. Părțile contractului de consignație _____	156
§ 5. Încheierea contractului de consignație _____	156
5.1. Condițiile de validitate în materia contractului de consignație _____	157
5.2. Condițiile referitoare la proba contractului de consignație _____	159
5.3. Condițiile referitoare la opozabilitatea față de terți a contractului de consignație _____	160
§ 6. Caracterele juridice ale contractului de consignație _____	160
§ 7. Efectele contractului de consignație _____	162
§ 8. Răspunderea fundamentată pe nerespectarea contractului de consignație _____	179
§ 9. Încetarea contractului de consignație _____	180
JURISPRUDENȚA INSTANȚELOR NAȚIONALE _____	180

Capitolul al VII-lea. Contractul de agenție în reglementarea Codului civil	187
§ 1. Sediul materiei	187
§ 2. Aspecte de drept tranzitoriu referitoare la contractul de agenție	188
§ 3. Calificarea unui contract drept contract de agenție	189
3.1. Definiția contractului de agenție	189
3.2. Obiectul contractului de agenție	189
§ 4. Părțile contractului de agenție	193
§ 5. Încheierea contractului de agenție	194
5.1. Condițiile de validitate în materia contractului de agenție	194
5.2. Condițiile referitoare la proba contractului de agenție	196
5.3. Condițiile referitoare la opozabilitatea față de terți a contractului de agenție	197
§ 6. Caracterele juridice ale contractului de agenție	197
§ 7. Efectele contractului de agenție	199
§ 8. Răspunderea fundamentată pe nerespectarea contractului de agenție	209
§ 9. Încetarea contractului de agenție	209
JURISPRUDENȚA INSTANȚELOR NAȚIONALE	210
Capitolul al VIII-lea. Contractul de intermediere în reglementarea Codului civil	214
§ 1. Sediul materiei	214
§ 2. Aspecte de drept tranzitoriu referitoare la contractul de intermediere	214
§ 3. Calificarea unui contract drept contract de intermediere	215
3.1. Definiția contractului de intermediere	215
3.2. Obiectul contractului de intermediere	215
§ 4. Părțile contractului de intermediere	216
§ 5. Încheierea contractului de intermediere	217
5.1. Condițiile de validitate în materia contractului de intermediere	217
5.2. Condițiile referitoare la proba contractului de intermediere	219
5.3. Condițiile referitoare la opozabilitatea față de terți a contractului de intermediere	219

§ 6. Caracterele juridice ale contractului de intermediere _____	219
§ 7. Efectele contractului de intermediere _____	221
§ 8. Răspunderea fundamentată pe nerespectarea contractului de intermediere _____	224
§ 9. Încetarea contractului de intermediere _____	224
JURISPRUDENȚA INSTANȚELOR NAȚIONALE _____	224

Capitolul al IX-lea. Contractul de cont curent

în reglementarea Codului civil _____	240
§ 1. Sediul materiei _____	240
§ 2. Aspecte de drept tranzitoriu referitoare la contractul de cont curent _____	240
§ 3. Calificarea unui contract drept contract de cont curent _____	240
3.1. Definiția contractului de cont curent _____	240
3.2. Obiectul contractului de cont curent _____	241
§ 4. Părțile contractului de cont curent _____	242
§ 5. Încheierea contractului de cont curent _____	242
5.1. Condițiile de validitate în materia contractului de cont curent _____	243
5.2. Condițiile referitoare la proba contractului de cont curent _____	245
5.3. Condițiile referitoare la opozabilitatea față de terți a contractului de cont curent _____	246
§ 6. Caracterele juridice ale contractului de cont curent _____	246
§ 7. Efectele contractului de cont curent _____	247
§ 8. Răspunderea fundamentată pe nerespectarea contractului de cont curent _____	261
§ 9. Încetarea contractului de cont curent _____	261

Capitolul al X-lea. Contractul de cont curent bancar

în reglementarea Codului civil _____	263
§ 1. Sediul materiei _____	263
§ 2. Aspecte de drept tranzitoriu referitoare la contractul de cont curent bancar _____	268
§ 3. Calificarea unui contract drept contract de cont curent bancar _____	269
3.1. Definiția contractului de cont curent bancar _____	269
3.2. Obiectul contractului de cont curent bancar _____	270
§ 4. Părțile contractului de cont curent bancar _____	270

§ 5. Încheierea contractului de cont curent bancar _____	272
5.1. Condițiile de validitate în materia contractului de cont curent bancar _____	272
5.2. Condițiile referitoare la proba contractului de cont curent bancar _____	274
5.3. Condițiile referitoare la opozabilitatea față de terți a contractului de cont curent bancar _____	274
§ 6. Caracterele juridice ale contractului de cont curent bancar _____	274
§ 7. Efectele contractului de cont curent bancar _____	275
§ 8. Răspunderea fundamentată pe nerespectarea contractului de cont curent bancar _____	277
§ 9. Încetarea contractului de cont curent bancar _____	277
Capitolul al XI-lea. Contractul de depozit bancar	
în reglementarea Codului civil _____	278
§ 1. Sediul materiei _____	278
§ 2. Depozitul bancar de fonduri în reglementarea Codului civil _____	280
§ 3. Depozitul bancar de titluri în reglementarea Codului civil _____	282
Capitolul al XII-lea. Contractul de facilitate de credit	
în reglementarea Codului civil _____	284
§ 1. Sediul materiei _____	284
§ 2. Aspecte de drept tranzitoriu referitoare la contractul de facilitate de credit _____	287
§ 3. Calificarea unui contract drept contract de facilitate de credit _____	289
3.1. Definiția contractului de facilitate de credit _____	289
3.2. Obiectul contractului de facilitate de credit _____	289
§ 4. Părțile contractului de facilitate de credit _____	290
§ 5. Încheierea contractului de facilitate de credit _____	291
5.1. Condițiile de validitate în materia contractului de facilitate de credit _____	291
5.2. Condițiile referitoare la proba contractului de facilitate de credit _____	293
5.3. Condițiile referitoare la opozabilitatea față de terți a contractului de facilitate de credit _____	293

§ 6. Caracterile juridice ale contractului de facilitate de credit _____	293
§ 7. Efectele contractului de facilitate de credit _____	293
§ 8. Răspunderea fundamentată pe nerespectarea contractului de facilitate de credit _____	295
§ 9. Încetarea contractului de facilitate de credit _____	295
JURISPRUDENȚA INSTANȚELOR NAȚIONALE _____	296

Capitolul al XIII-lea. Contractul de închiriere a casetelor de valori în reglementarea Codului civil _____	300
§ 1. Sediul materiei _____	300
§ 2. Aspecte de drept tranzitoriu referitoare la contractul de închiriere a casetelor de valori _____	301
§ 3. Calificarea unui contract drept contract de închiriere a casetelor de valori _____	302
3.1. Definiția contractului de închiriere a casetelor de valori _____	302
3.2. Obiectul contractului de închiriere a casetelor de valori _____	302
§ 4. Părțile contractului de închiriere a casetelor de valori _____	303
§ 5. Încheierea contractului de închiriere a casetelor de valori _____	304
5.1. Condițiile de validitate în materia contractului de închiriere a casetelor de valori _____	304
5.2. Condițiile referitoare la proba contractului de închiriere a casetelor de valori _____	306
5.3. Condițiile referitoare la opozabilitatea față de terți a contractului de închiriere a casetelor de valori _____	306
§ 6. Caracterile juridice ale contractului de închiriere a casetelor de valori _____	306
§ 7. Efectele contractului de închiriere a casetelor de valori _____	306
§ 8. Răspunderea fundamentată pe nerespectarea contractului de închiriere a casetelor de valori _____	308
§ 9. Încetarea contractului de închiriere a casetelor de valori _____	308
JURISPRUDENȚA INSTANȚELOR NAȚIONALE _____	308

Capitolul al XIV-lea. Operațiunea de leasing

în reglementarea O.G. nr. 51/1997	315
§ 1. Sediul materiei	315
§ 2. Aspecte de drept tranzitoriu referitoare la operațiunea de leasing	315
§ 3. Calificarea unui contract drept operațiune de leasing	315
3.1. Definiția și natura juridică a operațiunii de leasing	315
3.2. Obiectul operațiunii de leasing	319
§ 4. Părțile operațiunii de leasing	323
§ 5. Încheierea operațiunii de leasing	324
5.1. Condițiile de validitate în materia operațiunii de leasing	325
5.2. Condițiile referitoare la proba operațiunii de leasing	326
5.3. Condițiile referitoare la opozabilitatea față de terți a operațiunii de leasing	327
§ 6. Caracterele juridice ale operațiunii de leasing	327
§ 7. Efectele operațiunii de leasing	329
§ 8. Răspunderea fundamentată pe nerespectarea operațiunii de leasing	337
§ 9. Încetarea operațiunii de leasing	338
JURISPRUDENȚA INSTANȚELOR NAȚIONALE	339

Capitolul al XV-lea. Contractul de franciză în

reglementarea O.G. nr. 52/1997	353
§ 1. Sediul materiei	353
§ 2. Aspecte de drept tranzitoriu referitoare la contractul de franciză	353
§ 3. Calificarea unui contract drept contract de franciză	353
3.1. Definiția contractului de franciză	353
3.2. Obiectul contractului de franciză	355
§ 4. Părțile contractului de franciză	358
§ 5. Încheierea contractului de franciză	359
5.1. Condițiile de validitate în materia contractului de franciză	360
5.2. Condițiile referitoare la proba contractului de franciză	362
5.3. Condițiile referitoare la opozabilitatea față de terți a contractului de franciză	363
§ 6. Caracterele juridice ale contractului de franciză	363

§ 7. Efectele contractului de franciză _____	365
§ 8. Răspunderea fundamentată pe nerespectarea contractului de franciză _____	367
§ 9. Încetarea contractului de franciză _____	367
§ 10. Contracte conexe și clauze speciale ale contractului de franciză _____	368
JURISPRUDENȚA INSTANȚELOR NAȚIONALE _____	369
Capitolul al XVI-lea. Titlurile de valoare. Cambia _____	372
§ 1. Sediul materiei _____	372
§ 2. Aspecte de drept tranzitoriu referitoare la cambie _____	373
§ 3. Definiția și natura juridică a cambiei _____	373
§ 4. Persoanele implicate în crearea cambiei _____	373
§ 5. Emiterea cambiei _____	374
5.1. Situația premisă și scopul emiterii cambiei _____	374
5.2. Condițiile de validitate specifice cambiei _____	374
§ 6. Transmiterea cambiei. Girul _____	380
6.1. Modalitățile de transmitere a cambiei _____	380
6.2. Definiția și natura juridică a girului _____	380
6.3. Persoanele implicate în girarea cambiei _____	381
6.4. Condițiile de validitate specifice girului _____	382
6.5. Efectele girului _____	384
§ 7. Acceptarea cambiei _____	384
7.1. Definiția și natura juridică a acceptării cambiei _____	384
7.2. Condițiile de validitate specifice acceptării _____	385
7.3. Efectele acceptării cambiei _____	387
7.4. Efectele refuzului acceptării cambiei _____	387
§ 8. Garantarea obligațiilor cambiale. Avalul _____	388
8.1. Definiția și natura juridică a avalului _____	388
8.2. Persoanele implicate în aval _____	388
8.3. Condițiile de validitate specifice avalului _____	389
8.4. Efectele avalului _____	390
§ 9. Plata cambiei _____	391
9.1. Efectele plății cambiei _____	391
9.2. Efectele refuzului plății cambiei _____	391
Bibliografie _____	395

Conf. univ. dr. **Andreea-Teodora Stănescu**

Facultatea de Drept, Universitatea din București

Drept comercial

Contracte profesionale

Ediția a 4-a, revizuită și adăugită

Editura
Hamangiu
2021

dacă sunt negociate sau nu pe piața de capital. În plus, trebuie observat faptul că titlurile de credit și valorile mobiliare cu privire la care reportatorul își asumă obligația de a le vinde sunt *de aceeași specie* cu cele care au făcut obiect al vânzării inițiale. Prevederea legală nu interzice identitatea între cele două categorii de titluri, dar nici nu o impune.

§ 4. Părțile contractului de report

196. Potrivit art. 1772 C. civ., părțile contractului de report sunt denumite **reportatul și reportatorul**.

197. Reportatul este persoana care, având nevoie de fonduri, vinde titluri de credit/valori mobiliare contra unui preț, în condițiile în care cumpărătorul titlurilor se obligă să îi vândă titluri de aceeași specie. Codul civil nu impune nicio condiție specială pentru reportat, situație care conduce spre concluzia că acesta poate fi *un profesionist sau nu*.

198. Reportatorul este persoana care, având nevoie de titlurile de credit sau de valorile mobiliare, este de acord să le cumpere contra unui preț, concomitent asumându-și și obligația de a vinde reportatului titluri sau valori mobiliare de aceeași specie. Codul civil nu impune nicio condiție specială pentru reportat, situație care conduce spre concluzia că acesta poate fi *un profesionist sau nu*.

§ 5. Încheierea contractului de report

199. Încheierea contractului de report presupune realizarea unui **acord de voință** între două părți care doresc *să dea naștere între ele drepturilor și obligațiilor care configurează operațiunea juridică de report*. În plus, potrivit art. 1772 alin. (2) C. civ., este necesară **remiterea** titlurilor sau valorilor mobiliare (dacă acestea sunt la purtător), respectiv **îndeplinirea formalităților necesare pentru transmiterea** titlurilor sau valorilor mobiliare (dacă acestea sunt nominative).

200. La momentul încheierii contractului trebuie respectate **condițiile de validitate** (de fond și de formă), condițiile referitoare la **proba contractului** și cele referitoare la asigurarea **opozabilității față de terți**.

5.1. Condițiile de validitate în materia contractului de report

201. Potrivit art. 1179 C. civ., *condițiile esențiale pentru validitatea unui contract sunt: capacitatea de a contracta, consimțământul părților, obiectul și cauza.* În anumite situații^[1], la aceste condiții se adaugă și **condiții de formă.**

202. Cu privire la **capacitate**, *nu sunt reglementate, direct, aspecte particulare* în capitolul destinat contractului de report. Ca urmare a completării dispozițiilor contractului de report cu cele referitoare la contractul de vânzare, cu privire la contractul de report *sunt aplicabile dispozițiile privitoare la vânzare.* În consecință, **incapacitățile de a vinde sau cumpăra**^[2] sunt incidente și cu privire la contractul de report, în măsura compatibilității cu obiectul acestuia.

203. Cu privire la **consimțământ**, din capitolul destinat contractului de report rezultă faptul că *oferta și acceptarea trebuie să vizeze*^[3] *operațiunea de report*^[4].

204. Cu privire la **obiect**^[5], din capitolul destinat contractului de report

[1] Potrivit art. 1178 C. civ., contractul se încheie prin simplul acord de voințe al părților dacă legea nu impune o anumită formalitate pentru încheierea sa valabilă.

[2] R. DINCĂ, *Contracte civile speciale în noul Cod civil*, Ed. Universul Juridic, București, 2013, p. 29.

[3] Cu privire la ofertă și acceptare, A.A. MOISE, *Comentariu cu privire la art. 1196 C. civ.*, în FL.-A. BAIAS, E. CHELARU, R. CONSTANTINOVICI, I. MACOVEI (coord.), *Noul Cod civil. Comentariu pe articole*, ed. a 2-a revăzută și adăugită, Ed. C.H. Beck, București, 2014, p. 1328-1329. A se vedea și T.V. RĂDULESCU, *Comentariu cu privire la art. 1196 C. civ.*, în *Noul Cod civil. Comentarii, doctrină și jurisprudență*, vol. II, Ed. Hamangiu, București, 2012, p. 439-441.

[4] Descrișă în secțiunea referitoare la calificarea unui contract drept contract de report, *supra* Capitolul IV, § 3.

[5] Cu privire la obiectul contractului (teoria generală a obligațiilor), C. ZAMȘA, *Comentariu cu privire la art. 1225 C. civ.*, în FL.-A. BAIAS, E. CHELARU, R. CONSTANTINOVICI, I. MACOVEI (coord.), *Noul Cod civil. Comentariu pe articole*, ed. a 2-a revăzută și adăugită, Ed. C.H. Beck, București, 2014, p. 1364-1365; a se vedea R. RIZOIU, *L'objet du contrat*, Programme de recherche IRJS-Bucarest, «Comparaison du projet de réforme du droit français des contrats et du régime de l'obligation, avec le nouveau code civil roumain», Université Paris 1 Panthéon-Sorbonne, 25 juin 2015. A se vedea și T.V. RĂDULESCU, *Comentariu cu privire la art. 1225 C. civ.*, în *Noul Cod civil. Comentarii, doctrină și jurisprudență*, vol. II, Ed. Hamangiu, București, 2012, p. 487-488.

rezultă faptul că acesta este reprezentat de *operațiunea juridică de report*^[1].

205. Cu privire la **cauză**^[2], din capitolul destinat contractului de report rezultă faptul că aceasta este reprezentată, *pentru reportat*, de dorința de a obține la un moment dat anumite fonduri coroborat cu dorința de a nu se despărți definitiv de titlurile de credit și/sau valorile mobiliare pe care le deține în proprietate, iar *pentru reportator*, de dorința de a obține la un moment dat anumite titluri de credit și/sau valorile mobiliare, precum și de a câștiga o sumă de bani prin vânzarea acestora la un anumit termen de la cumpărare.

La nivel doctrinar, *contractul de report privit din perspectiva reportatorului* a fost denumit **deport**^[3].

206. Cu privire la **condițiile de formă**, prevederile capitolului destinat contractului de report fac referire la necesitatea respectării anumitor formalități pentru încheierea contractului de report. Astfel, potrivit art. 1772 C. civ., contractul de report se încheie prin *îndeplinirea formalităților necesare pentru transmiterea titlurilor de credit sau valorilor mobiliare, dacă acestea sunt nominative*.

[1] Descrisă în secțiunea referitoare la calificarea unui contract drept contract de report, *supra* Capitolul IV, § 3.

[2] Cu privire la cauză (teoria generală a obligațiilor), C. ZAMȘA, *Comentariu cu privire la art. 1235 C. civ.*, în FL.-A. BAIAS, E. CHELARU, R. CONSTANTINOVICI, I. MACOVEI (coord.), *Noul Cod civil. Comentariu pe articole*, ed. a 2-a revăzută și adăugită, Ed. C.H. Beck, București, 2014, p. 1373-1374. A se vedea și T.V. RĂDULESCU, C.T. UNGUREANU, *Comentariu cu privire la art. 1235 C. civ.*, în *Noul Cod civil. Comentarii, doctrină și jurisprudență*, vol. II, Ed. Hamangiu, București, 2012, p. 501-502.

[3] D. UNGUREANU, *Comentariu cu privire la art. 1772 C. civ.*, în FL.-A. BAIAS, E. CHELARU, R. CONSTANTINOVICI, I. MACOVEI (coord.), *Noul Cod civil. Comentariu pe articole*, ed. a 2-a revăzută și adăugită, Ed. C.H. Beck, București, 2014, p. 1926. „*Deportul*. Operațiunea inversă reportului se numește deport și îi sunt aplicabile aceleași reguli. Deși noțiunea, de altfel omisă și de Codul comercial, nu este consacrată nici de noul Cod civil, ea a fost constant tratată în doctrină (a se vedea: *Codul comercial adnotat*, Ed. Tribuna, Craiova, 1994, p. 134; ST.D. CĂRPENARU, *Drept comercial român*, p. 459), ca fiind contractul prin care o persoană, având nevoie de titluri de credit pentru scurt timp, cumpără asemenea titluri, revânzând cu termen, către aceeași persoană, pe un preț determinat și de regulă mai mic, aceeași cantitate de titluri de aceeași specie. O astfel de situație se poate regăsi dacă o persoană este acționar la o societate și are nevoie de majoritate în Adunarea Generală a Acționarilor sau are nevoie de un număr mai mare de acțiuni pentru exercitarea dreptului de opțiune la o nouă emisiune”.

5.2. Condițiile referitoare la proba contractului de report

207. Prevederile capitolului destinat contractului de report *nu cuprind reglementări referitoare la proba contractului de report*, rezultând astfel că se aplică *regulile generale* în materie de probă^[1].

5.3. Condițiile referitoare la opozabilitatea față de terți a contractului de report

208. Prevederile capitolului destinat contractului de report *nu cuprind reglementări referitoare la opozabilitatea contractului de report*, rezultând astfel că se aplică *regulile generale* în materie de opozabilitate.

§ 6. Caracterele juridice ale contractului de report

209. Pornind de la prevederile art. 1168, respectiv 1171 și urm. C. civ., contractul de report este *un contract numit, sinalagmatic, cu titlu oneros, comutativ și real sau solemn*. De asemenea, poate fi un *contract de adeziune și un contract încheiat cu consumatorii*.

210. Referitor la **caracterul numit**, contractul de report îndeplinește cerința rezultând din art. 1168 C. civ., respectiv este un *contract reglementat legal*. Astfel, art. 1772-1776 C. civ. constituie reglementarea generală a contractului de report.

211. Referitor la **caracterul sinalagmatic**, contractul de report îndeplinește cerința rezultând din art. 1171 C. civ., respectiv *obligațiile născute din acesta sunt reciproce și interdependente*. Exemplificativ, obligației reportatului de a transfera proprietatea asupra unor titluri de credit îi corespunde obligația reportatorului de a-i plăti o sumă de bani.

212. Referitor la **caracterul oneros**, contractul de report îndeplinește cerința rezultând din art. 1172 C. civ., respectiv *fiecare dintre părțile contractului urmărește să își procure un avantaj în schimbul obligațiilor asumate*. Exemplificativ, reportatul încheie contractul pentru a obține fondurile de care are nevoie, în timp ce reportatorul încheie contractul pentru obținerea reportului (diferența dintre prețul celei de-a doua vânzări și prețul primeia).

^[1] M. EFTIMIE, *Comentariu cu privire la art. 1772 C. civ.*, în *Noul Cod civil. Comentarii, doctrină și jurisprudență*, vol. III, Ed. Hamangiu, București, 2012, p. 125.

213. Referitor la **caracterul comutativ**, contractul de report îndeplinește cerința rezultând din art. 1173 C. civ., respectiv *încă de la momentul încheierii contractului*, pentru fiecare dintre părțile acestuia este *certă existența drepturilor și obligațiilor*, iar *întinderea lor este determinată sau determinabilă*.

214. Referitor la **caracterul real sau solemn**, contractul de report îndeplinește cerința rezultând din art. 1174 alin. (4) C. civ., respectiv pentru validitatea sa, este necesară remiterea bunului (contract real) sau îndeplinirea anumitor formalități (contract solemn). Astfel, potrivit art. 1772 C. civ., contractul de report se încheie prin remiterea titlurilor sau valorilor mobiliare, iar dacă acestea sunt nominative, prin îndeplinirea formalităților necesare pentru transmiterea lor.

215. Referitor la **posibilitatea de a fi un contract de adeziune**, contractul de report poate îndeplini cerința rezultând din art. 1175 C. civ.^[1]

216. Referitor la **posibilitatea de a fi un contract încheiat cu consumatorii**, contractul de report poate îndeplini cerința rezultând din art. 1177 C. civ. și cerințele prevăzute de legislația în materie de protecție a consumatorilor, respectiv poate fi încheiat cu persoane fizice care acționează în scopuri din afara activității lor comerciale, industriale sau de producție, artizanale ori liberale^[2].

§ 7. Efectele contractului de report

217. Efectele contractului de report sunt reprezentate de **drepturile și obligațiile părților**. Din analiza prevederilor capitolului referitor la contractul de report rezultă următoarele **obligații principale ale părților**:

A) **Obligațiile reportatului**

1) *obligația de a transfera proprietatea* asupra titlurilor de credit și valorilor mobiliare către reportator;

^[1] Potrivit art. 1175 C. civ., contractul este de adeziune atunci când clauzele sale esențiale sunt impuse ori sunt redactate de una dintre părți, pentru aceasta sau ca urmare a instrucțiunilor sale, cealaltă parte neavând decât să le accepte ca atare.

^[2] Cu privire la definiția consumatorului, a se vedea pct. 13 de la Anexa la Legea nr. 296/2004: consumatorul este orice persoană fizică sau grup de persoane fizice constituite în asociații, care acționează în scopuri din afara activității sale comerciale, industriale sau de producție, artizanale ori liberale.

2) *obligația de a cumpăra de la reportator* titluri de credit și valori mobiliare circulând în comerț, de aceeași specie cu cele vândute acestuia;

3) *obligația de a pune la dispoziția reportatorului sumele de bani* necesare pentru exercitarea opțiunii;

4) *obligația de a pune la dispoziția reportatorului sumele de bani* necesare pentru efectuarea vărsămintelor în contul titlurilor și valorilor mobiliare.

B) Obligațiile reportatorului

1) *obligația de a plăti prețul primei vânzări* către reportat;

2) *obligația de a vinde către reportat* titluri de credit sau valori mobiliare circulând în comerț, de aceeași specie cu cele cumpărate de la acesta;

3) *obligația de a exercita opțiunea sau de a vinde dreptul de opțiune* în numele și pe seama reportatului.

218. Cu privire la **obligația reportatului de a transfera proprietatea asupra titlurilor de credit și valorilor mobiliare către reportator**, aceasta trebuie analizată *corelat cu obligația reportatorului de a plăti prețul primei vânzări*.

219. Obligația reportatului de a transfera proprietatea asupra titlurilor de credit și valorilor mobiliare către reportator nu este reglementată în mod direct prin art. 1772 și urm. C. civ. Această obligație rezultă indirect din art. 1772 C. civ. Astfel, potrivit textului de lege menționat, reportatorul „*cumpără de la reportat (...) titluri de credit și valori mobiliare circulând în comerț*”. Referirea la contractul de vânzare atrage aplicabilitatea art. 1650 C. civ. Potrivit acestui text de lege, încheierea unui contract de vânzare dă naștere obligației vânzătorului de a transmite proprietatea asupra lucrului vândut către cumpărător. Din coroborarea art. 1772 cu art. 1650 C. civ. rezultă că încheierea contractului de report implică, în mod necesar, încheierea unui contract de vânzare între reportat (în calitate de vânzător) și reportator (în calitate de cumpărător) și, astfel, *existența unei obligații de a transfera proprietatea asupra unor bunuri de la reportat la reportator*^[1].

^[1] Transmiterea titlurilor de credit, respectiv a valorilor mobiliare de la reportat către reportator va fi supusă regulilor care guvernează circulația juridică a acestora. De exemplu, transmiterea părților sociale, a acțiunilor ori a obligațiunilor se va efectua cu respectarea dispozițiilor Legii nr. 31/1990 privind societățile, precum și cu respectarea clauzelor actelor constitutive ale emitenților titlurilor ce se reportează. Când reportul poartă asupra titlurilor de credit, cum sunt cambia,

220. Momentul nașterii obligației de a transfera proprietatea de la reportat la reportator este *cel al încheierii contractului de vânzare*. Fiind un element constitutiv al obiectului contractului de report, contractul de vânzare se încheie concomitent cu contractul de report, adică la momentul la care sunt remise titlurile și valorile mobiliare la purtător sau sunt îndeplinite formalitățile necesare pentru transmiterea acestora, pentru titlurile și valorile mobiliare nominative [art. 1772 alin. (2) C. civ.].

221. Executarea obligației de a transfera proprietatea de la reportat la reportator este guvernată de art. 1674 C. civ. În conformitate cu textul de lege menționat, ca regulă, proprietatea se strămută de drept cumpărătorului din momentul încheierii contractului. Rezultă deci că, în principiu, obligația de a transmite proprietatea este scadentă la momentul încheierii contractului (nașterii obligației) și se și execută la același moment, prin efectul legii. Transpunând art. 1650 C. civ. în materia contractului de report rezultă că *transferul proprietății de la reportat la reportator operează de la momentul încheierii contractului de report*, adică de la momentul la care sunt remise titlurile și valorile mobiliare la purtător sau sunt îndeplinite formalitățile necesare pentru transmiterea acestora, pentru titlurile și valorile mobiliare nominative [art. 1772 alin. (2) C. civ.].

222. În calitate de proprietar asupra titlurilor de credit și valorilor mobiliare, reportatorul urmează să exercite drepturile accesorii dreptului de proprietate. Astfel, potrivit art. 1773 C. civ., *în lipsă de stipulație contrară, drepturile accesorii conferite de titlurile și valorile mobiliare date în report, precum dobânzile și dividendele ajunse la scadență în timpul duratei reportului, se cuvin reportatorului*^[1]. În ceea ce privește

cecul și biletul la ordin, circulația juridică și, implicit, transferul prin contractul de report se vor realiza cu respectarea normelor cuprinse în Legea nr. 58/1934 asupra cambiei și biletului la ordin și a celor din Legea nr. 59/1934 asupra cecului – V. NEMEȘ, G. FIERBINȚEANU, *Dreptul contractelor civile și comerciale. Teorie, jurisprudență, modele*, Ed. Hamangiu, București, 2020, p. 178.

În literatura de specialitate s-a apreciat și că, atunci când reportul are ca obiect titluri de credit precum cambia, cecul și biletul la ordin, care potrivit legii sunt titluri executorii, contractul de report nu dobândește și el caracter de titlu executoriu – O. PUIE, *Implicațiile Codului civil și ale Codului de procedură civilă în materia contractelor civile și a procedurii de executare a titlurilor executorii derivate din soluționarea litigiilor având ca obiect contracte civile*, în R.R.E.S. nr. 1/2017, p. 32, *apud* V. NEMEȘ, G. FIERBINȚEANU, *Dreptul contractelor civile și comerciale. Teorie, jurisprudență, modele*, Ed. Hamangiu, București, 2020, p. 178.

[1] Riscurile provenite din urcarea sau scăderea de valoare a titlurilor îl privesc exclusiv pe reportat, întrucât, la ajungerea la termen, reportatul este dator să le

dreptul la dividende, art. 1773 C. civ. trebuie corelat cu art. 123 alin. (3) din Legea nr. 31/1990^[1]. Potrivit acestui text de lege, dividendele se cuvin persoanelor care au *calitatea de proprietar la data de referință*, nu la data scadenței obligației de a plăti dividendele. Astfel, **data de referință este ulterioară publicării convocatorului și anterioară adunării generale** [art. 123 alin. (2) din Legea nr. 31/1990]. **Scadența obligației de a plăti dividendele este ulterioară adunării generale**. Potrivit art. 67 alin. (2) din Legea nr. 31/1990, dividendele se distribuie asociaților proporțional cu cota de participare la capitalul social vărsat, opțional trimestrial pe baza situațiilor financiare interimare și anual, după regularizarea efectuată prin situațiile financiare anuale, dacă prin actul constitutiv nu se prevede altfel. Acestea se pot plăti în mod opțional trimestrial în termenul stabilit de adunarea generală a asociaților sau, după caz, prin legile speciale, regularizarea diferențelor rezultate din distribuirea dividendelor în timpul anului urmând să se facă prin situațiile financiare anuale. Plata diferențelor rezultate din regularizare se face în termen de 60 de zile de la data aprobării situațiilor financiare anuale aferente exercițiului financiar încheiat. Nu se vor putea distribui dividende decât din profituri determinate potrivit legii [art. 67 alin. (3) din Legea nr. 31/1990].

223. Cu privire la **obligația reportatorului de a plăti prețul primei vânzări către reportat**, art. 1772 C. civ. face referire la existența acestei obligații, precum și la scadența acesteia. Astfel, textul de lege menționat se referă la cumpărarea unor bunuri cu „plata imediată”. Sintagma face referire la **scadența imediată a obligației**, *neputând fi interpretată ca introducând o condiție de validitate a vânzării constând în plata efectivă*. Astfel, art. 1772 C. civ. cuprinde un alineat în care se consacră momentul în care se încheie contractul de report și, implicit, momentul în care se încheie contractul de vânzare. Acest text de lege [art. 1772 alin. (2)] nu face referire decât la predarea titlurilor de credit și a valorilor

rea cu prețul convenit, indiferent de fluctuațiile acestora pe piața pe care sunt tranzacționate, chiar și în acele cazuri în care titlurile nu ar mai avea nicio valoare sau ar avea un preț foarte mic – M. EFTIMIE, în *Noul Cod civil. Comentarii, doctrină și jurisprudență*, vol. III, Ed. Hamangiu, București, 2012, p. 126, *apud* V. NEMEȘ, G. FIERBINȚEANU, *Dreptul contractelor civile și comerciale. Teorie, jurisprudență, modele*, Ed. Hamangiu, București, 2020, p. 185.

^[1] Legea societăților nr. 31/1990, republicată în M. Of. nr. 1066 din 17 noiembrie 2004, cu ultima modificare adusă prin Legea nr. 223/2020 pentru simplificarea și debirocratizarea transferului de părți sociale și a vărsării capitalului social prin modificarea Legii societăților nr. 31/1990, publicată în M. Of. nr. 1018 din 2 noiembrie 2020.

mobiliare (pentru cele la purtător) sau realizarea formalităților necesare pentru transmiterea lor (pentru cele nominative).

224. Articolul 1772 C. civ. nu abordează problema **obiectului obligației de a plăti un preț**. Pentru a determina în ce constă prețul în contractul de report trebuie făcută corelația cu art. 1660 C. civ. Acest text de lege consacră faptul că, în materie de vânzare, prețul constă, în mod obligatoriu, într-o sumă de bani. Urmare a faptului că art. 1772 definește reportul ca fiind un contract prin care reportatorul cumpără de la reportat cu plata imediată titluri de credit și valori mobiliare, rezultă că **prețul trebuie să fie exprimat în bani**, ca la contractul de vânzare.

225. Cu privire la **obligația reportatului de a cumpăra de la reportator titluri de credit și valori mobiliare circulând în comerț, de aceeași specie cu cele vândute acestuia din urmă**, ea trebuie analizată în corelație cu **obligația reportatorului de a vinde către reportat titluri de credit sau valori mobiliare circulând în comerț, de aceeași specie cu cele cumpărate de la acesta din urmă**.

Așa cum se poate observa, art. 1772 C. civ. se referă, în mod explicit, la faptul că reportatorul „se obligă (...) să revândă reportatului titluri sau valori mobiliare de aceeași specie, la o anumită scadență, în schimbul unei sume determinate”. Textul de lege a fost interpretat diferit în doctrină.

O primă interpretare a statuat faptul că între reportat și reportator intervine o *promisiune de vânzare*. În argumentarea concluziei s-a arătat faptul că art. 1772 face referire la „asumarea unei obligații de către reportator”, spre deosebire de art. 74 C. com., care vorbea despre o „revânzare”. Diferența de formulare a fost considerată ca fiind expresia intenției legiuitorului de a se distanța de concepția Codului comercial^[1].

O a doua interpretare a statuat faptul că între reportat și reportator intervin *două vânzări*, diferența de formulare neschimbând nimic în conținutul juridic al contractului^[2].

În afară de cele două interpretări poate fi formulată și **o a treia**. Din coroborarea art. 1772 cu art. 1774 și art. 1775 C. civ. rezultă că, mai degrabă, între reportat și reportator intervine o *promisiune bilaterală*

^[1] D. UNGUREANU, *Comentariu cu privire la art. 1772 C. civ.*, în FL.-A. BAIAS, E. CHELARU, R. CONSTANTINOVICI, I. MACOVEI (coord.), *Noul Cod civil. Comentariu pe articole*, ed. a 2-a revăzută și adăugită, Ed. C.H. Beck, București, 2014, p. 1925.

^[2] R. CATANĂ, *Comentariu cu privire la art. 1772*, în M. ULIESCU (coord.), *Noul Cod civil. Studii și comentarii*, vol. III, Ed. Universul Juridic, București, 2015, p. 85.

de vânzare^[1]. Astfel, nu numai reportatorul se obligă să vândă bunul reportatului (așa cum rezultă expres din art. 1772 C. civ.), dar și reportatul se obligă să cumpere bunul. Obligația reportatului de a cumpăra bunul nu rezultă explicit din niciun text de lege. Totuși, existența ei poate fi dedusă prin interpretare.

Textele de lege reglementând în materia contractului de report pornesc de la premisa că, atât din perspectiva reportatului, cât și a reportatorului, titlurile de credit și valorile mobiliare nu sunt destinate a rămâne în patrimoniul reportatorului. Tocmai de aceea, pentru fiecare dintre părți, au fost reglementate mecanisme juridice prin care să poată obține transferul proprietății de la reportator la reportat, în cazul în care cealaltă parte nu și-ar mai da acordul de bunăvoie cu privire la încheierea celei de-a doua vânzări. Situația este expresia unei promisiuni bilaterale de vânzare (promisiune de a cumpăra dublată de promisiunea de a vinde), și nu a unei promisiuni unilaterale de vânzare. Aceasta din urmă ar conferi exclusiv beneficiarului (cumpărător/reportat) posibilitatea de a obține, pe calea executării silite, transferul proprietății bunurilor de la promitent (vânzător/reportator) în cazul în care acesta din urmă nu ar fi de acord cu încheierea contractului de vânzare. În cazul în care beneficiarul (cumpărător/reportat) nu ar dori să încheie contractul de vânzare, în temeiul promisiunii unilaterale de vânzare, promitentul (vânzător/reportator) nu ar avea la dispoziție un mijloc de constrângere în vederea încheierii contractului de vânzare. În susținerea celor menționate pot fi formulate mai multe argumente.

În primul rând, art. 1774 și art. 1775 C. civ. prevăd *obligația reportatului de a pune la dispoziția reportatorului sumele de bani necesare exercitării unor drepturi sau stingerii unor obligații conexe dreptului de proprietate*. Astfel, deși reportatorul este, strict formal, proprietarul titlurilor de credit și valorilor mobiliare, Codul civil nu impune în sarcina sa achitarea sumelor menționate, ci direct în sarcina reportatului. Se arată astfel, indirect, că acordul de voință dintre reportat și reportator este construit pe ideea că ambele părți sunt de acord ca titlurile de credit și valorile mobiliare să nu rămână în patrimoniul reportatorului, revenind, sub forma unor bunuri identice sau de aceeași specie, în patrimoniul reportatului.

În al doilea rând, art. 1774 C. civ. reglementează *obligația reportatorului de a acționa în numele și pe seama reportatului, la încheierea contractelor*

[1] Cu privire la promisiunea unilaterală și cea bilaterală de vânzare, R. DINCĂ, *Contracte speciale în noul Cod civil. Note de curs*, Ed. Universul Juridic, București, 2013, p. 61-63.